

KANS

Kwetsbaarheid Aanpakken in de Samenleving

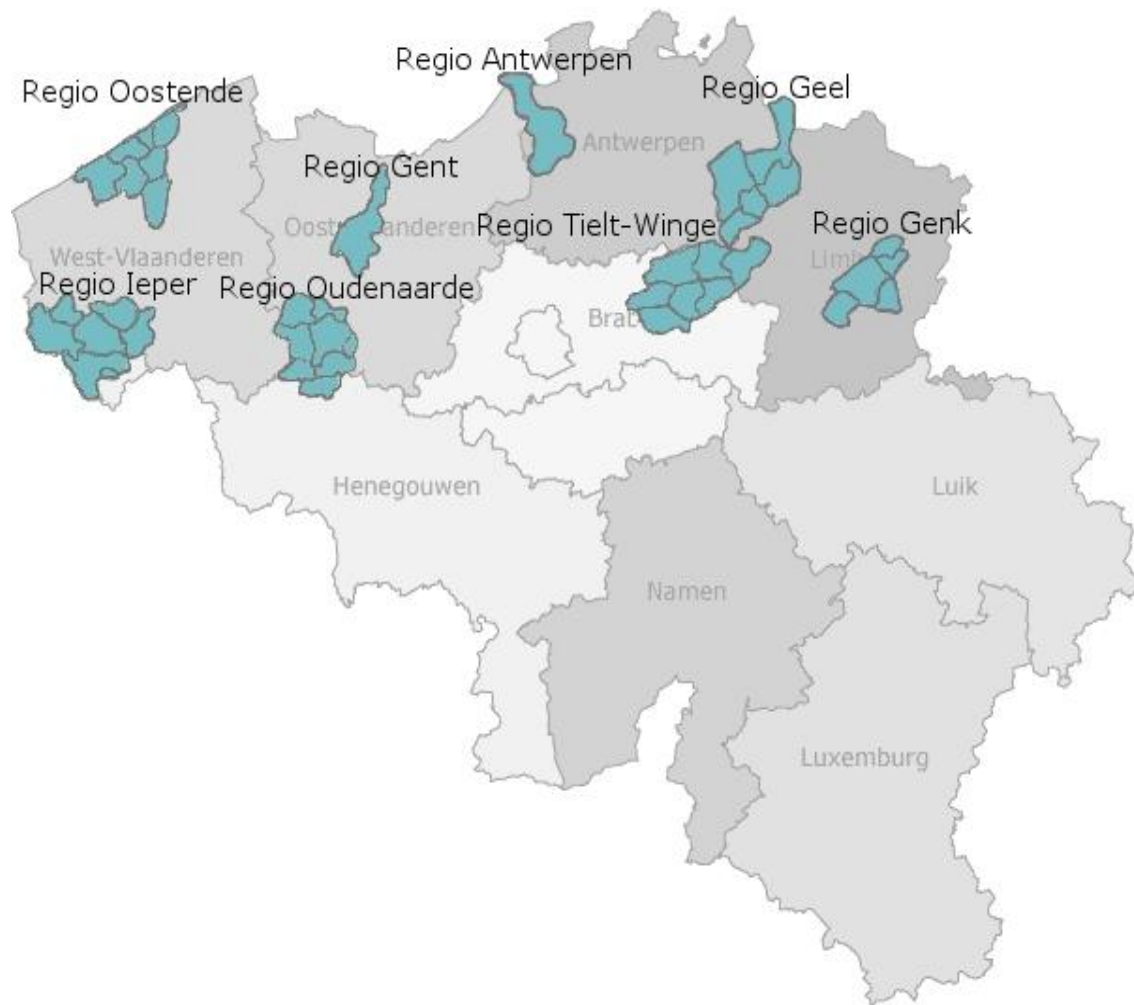
**Evelyn Verlinde, Annelien Poppe, Dr. Sara Willems
Ann DeSmet, Dr. Koen Hermans,
o.l.v. Prof. Dr. Jan De Maeseneer
Prof. Dr. Chantal Van Audenhove**

**Studiedag SWVG
Leuven, 2 december 2010**

Inhoudstafel

- Steunpunt in kaart
- KANS binnen het meerjarenplan
- Beschrijving populatie en steekproef
- Profiel welzijnszorggebruikers
 - Algemeen
 - OCMW-gebruikers
 - CAW-gebruikers
 - ICAW-gebruikers
- Conclusie

Steunpunt in kaart

Steunpunt in kaart: Regioselectie

- Zo groot mogelijke **diversiteit** naar:
 1. Socio-economische kenmerken van de in de regio aanwezige bevolking
 2. Graad van verstedelijking
 3. Provinciale spreiding

KANS binnen het meerjarenplan

KANS binnen het meerjarenplan

- Projectlijn 1.2 volwassenen
- **K**wetsbaarheid **A**anpakken **iN** de **S**amenleving
- Doelstellingen:
 - Aanleveren kerncijfers
 - Zorgtrajecten in kaart brengen
 - Formuleren verbetervoorstellen
- Doelgroep (OCMW, CAW, ICAW):
 - Personen met armoederisico
 - Personen met psychisch onwelbevinden
- Longitudinaal: 3 metingen – 3 jaar
- Face-to-face interviews

Termen & definities

- “Financieel kwetsbaar”:
 - Verhoogde tegemoetkoming in kader van ziekteverzekering, of OMNIO statuut hebben, of gezinsinkomen hebben lager dan ca. 13.500€

- “Psychisch onwelbevinden”:
 - Gedurende de voorbije maand vaak last gehad van neerslachtigheid, een depressief of hopeloos gevoel; EN/OF
 - Gedurende de laatste maand minder plezier of interesse in wat men doet

Onderzoeksvragen

- Analyse van de **zorgtrajecten**
 - Instroom
 - Gebruik van de gezondheidszorg- en welzijnszorg voorzieningen
 - Doorstroom
 - Uitstroom
 - Tevredenheid met de ontvangen zorg

Onderzoeksvragen

- **Instream:**
 - Wat zijn de determinanten van het al dan niet beroep doen op welzijnzorgvoorzieningen, gegeven een bepaalde problematiek?
 - Welke factoren bevorderen het hulpzoekgedrag van personen die at risk zijn?

- **Gebruik:**
 - Van welke welzijns- en gezondheidszorgvoorzieningen maakt de doelgroep gebruik? Is deze keuze probleemspecifiek?

Onderzoeksvragen

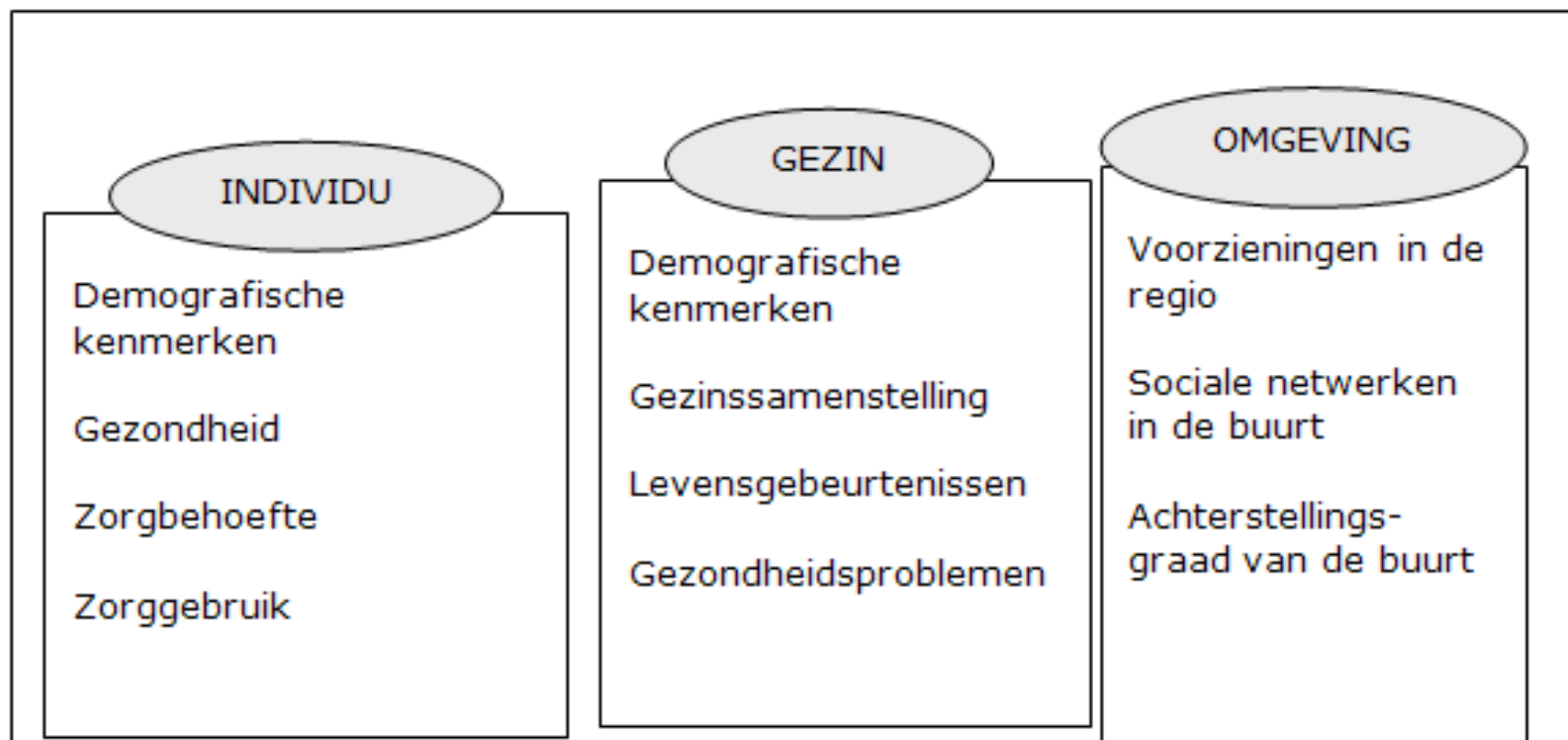
- Doorstroom:
 - In welke mate vinden er doorverwijzingen plaats vanuit de betrokken welzijnsorganisaties naar andere welzijnsdiensten en gezondheidsdiensten?

- Uitstroom:
 - Wat is het profiel van mensen die uitstromen uit de betrokken welzijnszorgorganisaties?
 - Stromen mensen met een armoederisico na de uitstroom uit de welzijnszorg later terug in?

Onderzoeksvragen

- Tevredenheid over de verleende zorg
 - Wat is de ervaren baat?
 - Welke persoons- en omgevingsfactoren beïnvloeden de tevredenheid van de zorg?

Onderzoeksvragen

Methode

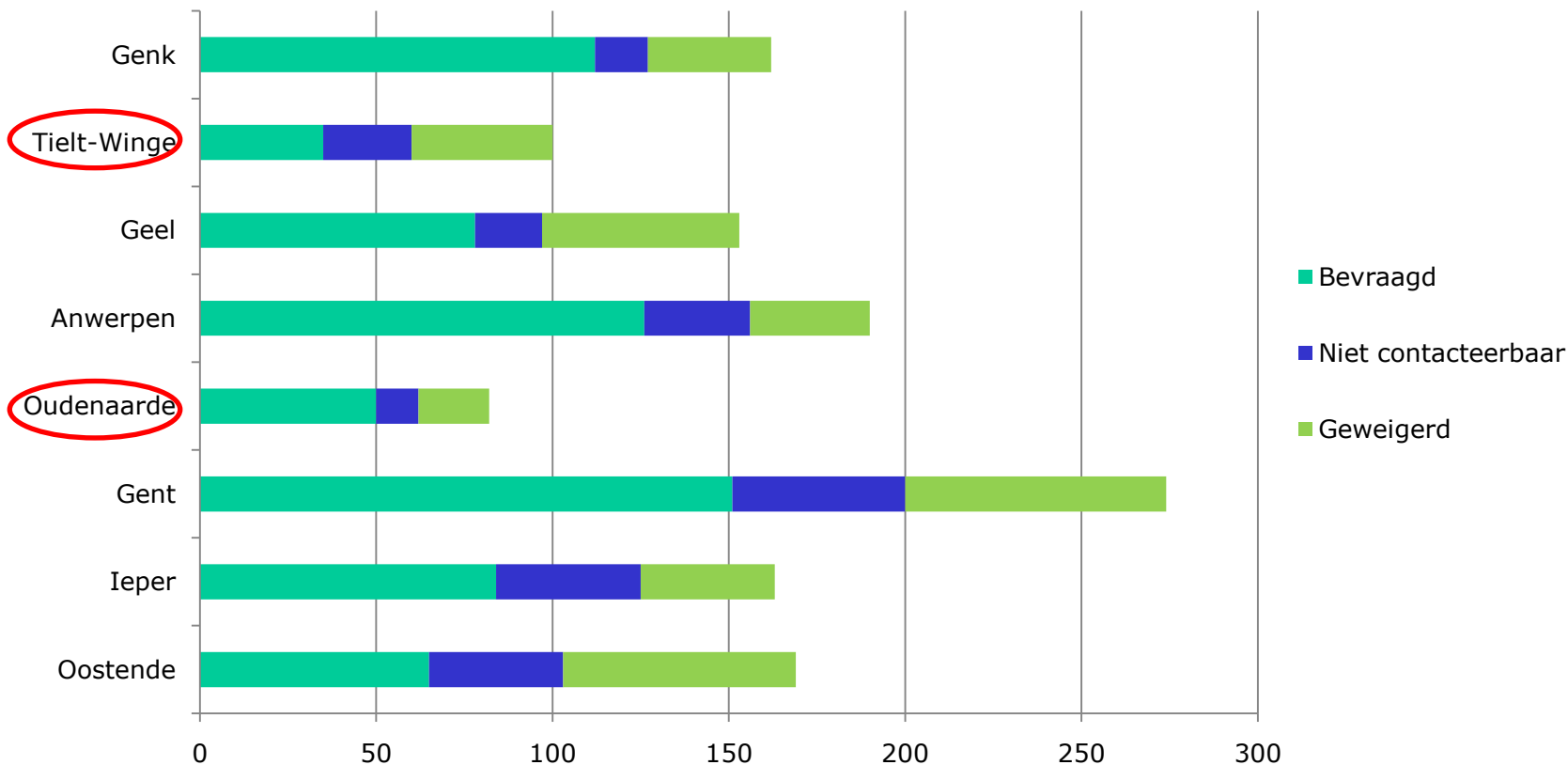
- Steekproeftrekking
 - Inclusie via OCMW, CAW en ICAW en mutualiteiten
- Inclusiecriteria
 - 18-60 jaar
 - Het Nederlands voldoende beheersen
 - Verblijven in 1 van de 8 onderzoeksregio's
- Exclusiecriteria
 - Persoon in de war en/of te zware belasting
- 3 Modules

Beschrijving van de populatie en steekproef

Beschrijving populatie en steekproef

- Inclusieperiode: september '08 – december '09
 - 1.293 respondenten geïncludeerd
- 1ste wave: oktober '08 – maart '10
 - 701 respondenten bevroagd
 - Non-respons: 46%
 - 18% niet contacteerbaar
 - 28% geweigerd
- Aandacht in analyses voor lage inclusies in bepaalde regio's

Beschrijving populatie en steekproef

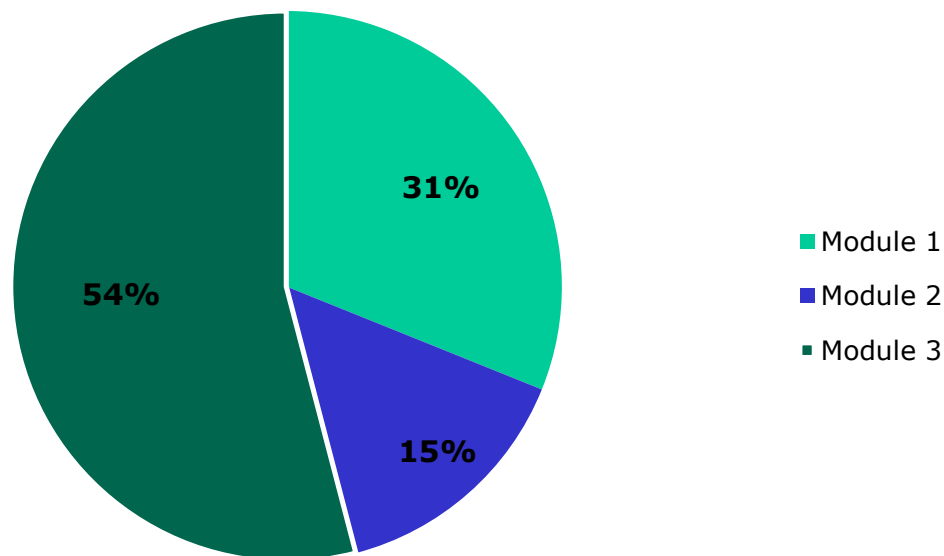

Beschrijving populatie en steekproef

■ Doelgroepen

- 218 **Module 1** (financieel kwetsbaar)
- 104 **Module 2** (psychisch onwelbevinden)
- 379 **Module 3** (financieel kwetsbaar en psychisch onwelbevinden)

■ Overlap: 54%

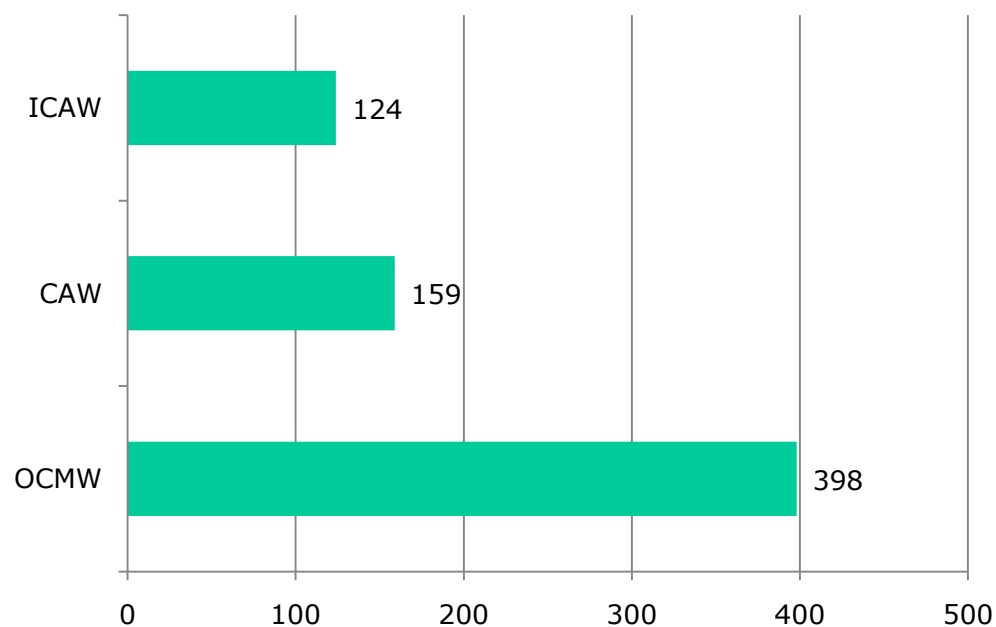
Profiel van de welzijnszorggebruikers

Welzijnszorggebruik

- 701 respondenten bevroegd
- 658 respondenten antwoordden geldig op de vragen omtrent welzijnszorggebruik
- 81% van de respondenten (n=532) maakt op het moment van bevraging gebruik van een OCMW, CAW of ICAW

Welzijnszorggebruik

- Huidig gebruik OCMW, CAW en ICAW

Welzijnszorggebruik

	N (% van het huidig aantal gebruikers)
Doet beroep op 1 voorziening	398 (74.8)
Doet enkel beroep op OCMW	275 (51.7)
Doet enkel beroep op CAW	86 (16.2)
Doet enkel beroep op ICAW	37 (7.0)
Doet beroep op 2 voorzieningen	119 (22.4)
Doet beroep op OCMW en CAW	47 (8.8)
Doet beroep op OCMW en ICAW	61 (11.5)
Doet beroep op CAW en ICAW	11 (2.1)
Doet beroep op OCMW, CAW en ICAW	15 (2.8)

Profiel welzijnszorggebruikers

■ Geslacht

- 255 mannen (47,9%) en 277 vrouwen (52,1%)

■ Burgerlijke staat

- **41,6% ongehuwd**
- 20,2% gehuwd of wettelijk samenwonend
- 2,6% weduwe(naar)
- **35,6% gescheiden**

Profiel welzijnzorggebruikers

■ Gezinssamenstelling

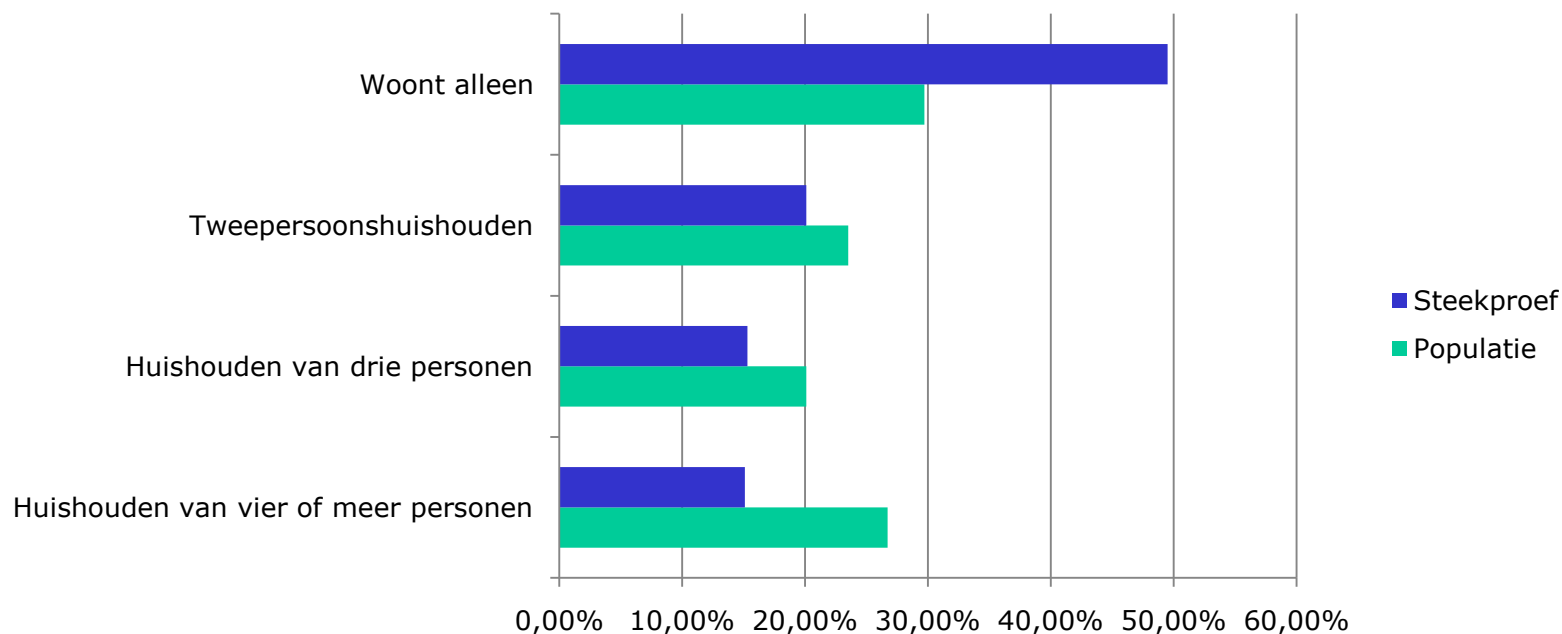
- **49,5%** woont **alleen**
- 20,1% leeft in een tweepersoonshuishouden
- 15,1% leeft in een huishouden van 4 of meer personen

■ Tewerkstelling

- **71,3%** heeft **geen betaalde job** op het moment van bevraging
- 7,7% heeft nog nooit een betaalde job gehad

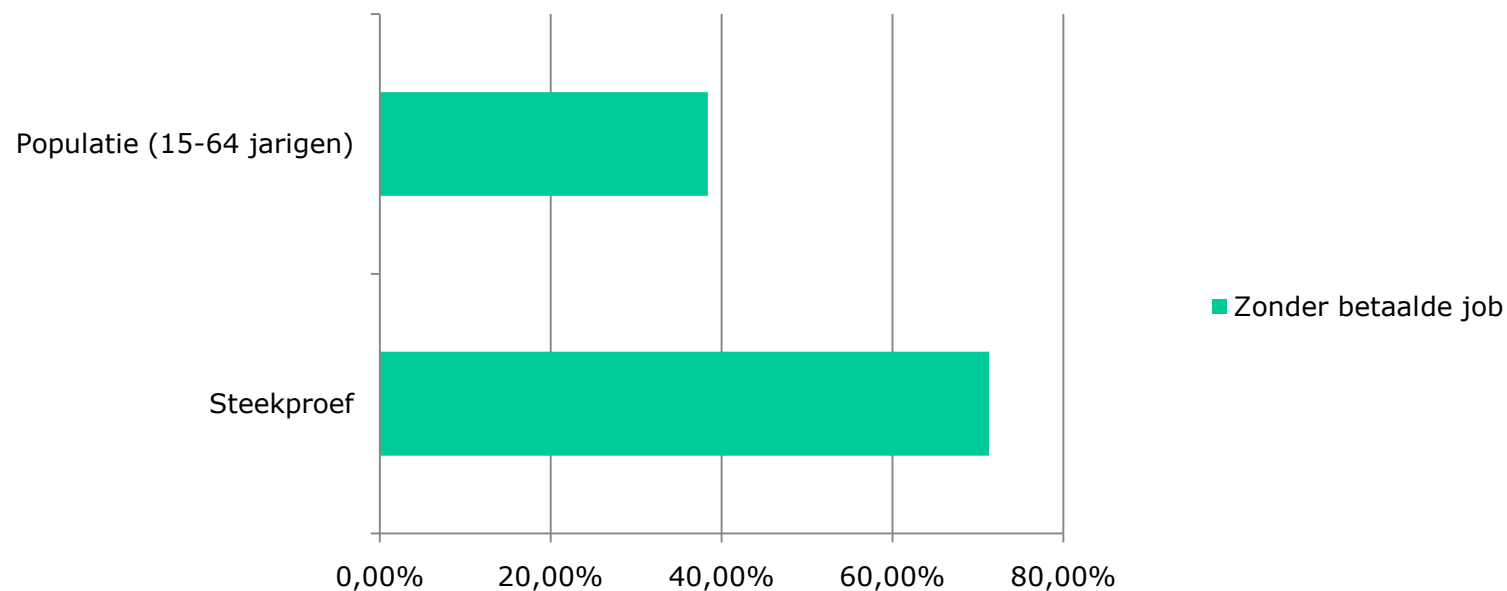
Welzijnszorggebruikers vs Belgische populatie

■ Gezinssamenstelling

Welzijnszorggebruikers vs Belgische populatie

■ Tewerkstelling

Profiel OCMW-gebruikers

■ Geslacht

- 172 mannen (43.2%) en 226 vrouwen (56.8%)

■ Burgerlijke staat

- **40.7% ongehuwd**
- 21.2% gehuwd of wettelijk samenwonend
- 2.3% weduwe(naar)
- **35.8% gescheiden**

Profiel OCMW-gebruikers

■ Gezinsamenstelling

- **46,5%** woont **alleen**
- 23,0% leeft in een tweepersoonshuishouden
- 16,3% leeft in een huishouden van 4 of meer personen

■ Tewerkstelling

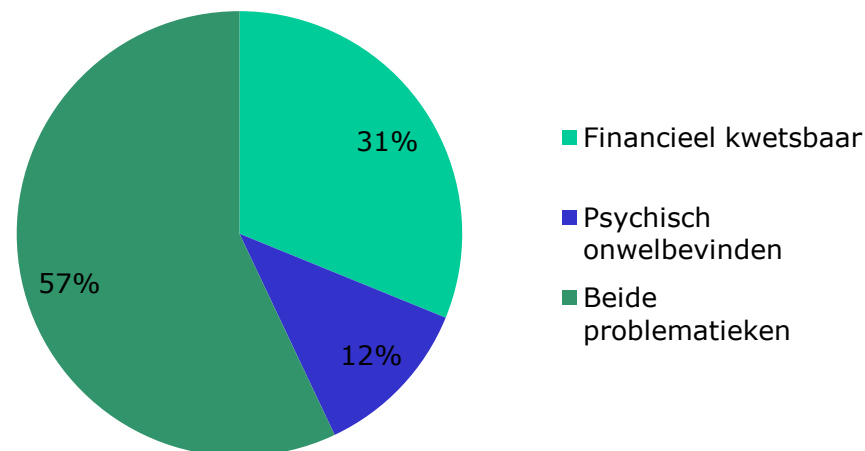
- **73,0%** heeft **geen betaalde job** op het moment van bevraging
- 9,4% heeft nog nooit een betaalde job gehad

Profiel OCMW-gebruikers

■ Relatie financiële kwetsbaarheid en psychisch onwelbevinden

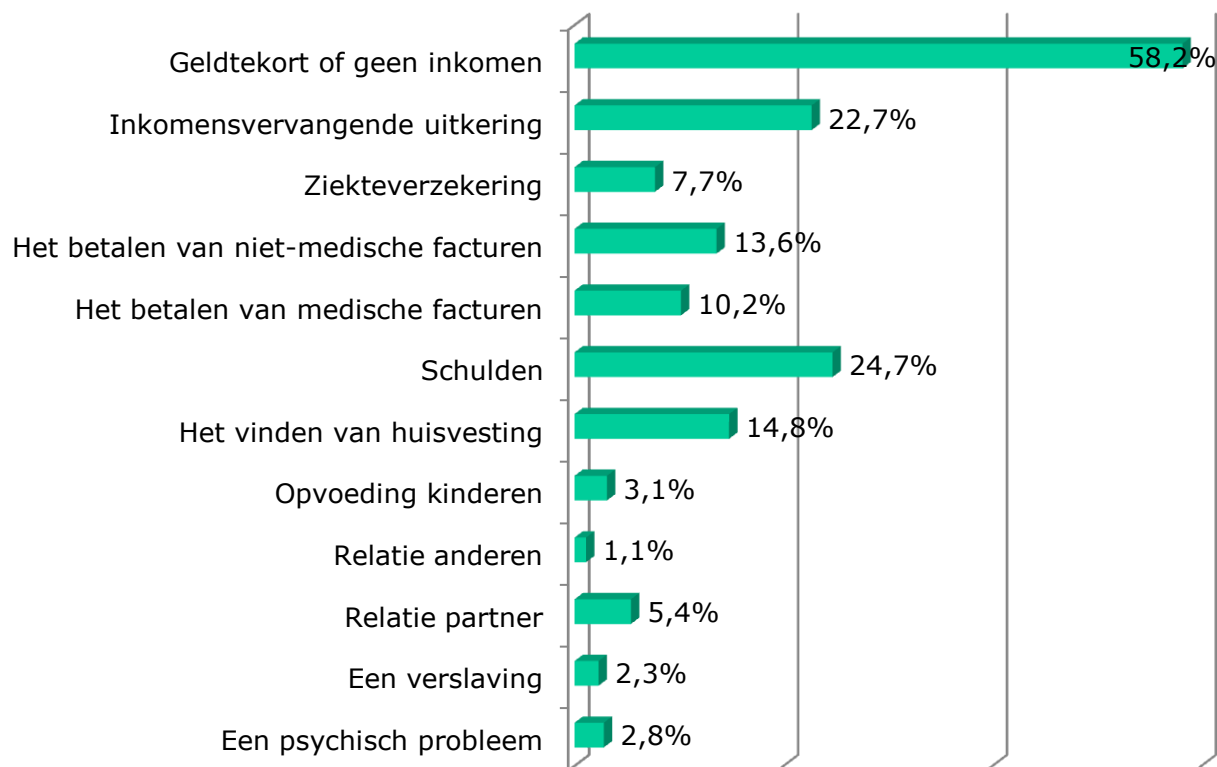
- 124 financieel kwetsbaar
- 47 psychisch onwelbevinden
- 227 financieel kwetsbaar EN psychisch onwelbevinden

Overlap: 57%

Profiel OCMW-gebruikers

■ Aanmeldingsklacht

Profiel CAW-gebruikers

■ Geslacht

- 94 mannen (59%) en 65 vrouwen (41%)

■ Burgerlijke staat

- **50,0% ongehuwd**
- 11,4% gehuwd of wettelijk samenwonend
- 2,5% weduwe(naar)
- **36,1% gescheiden**

Profiel CAW-gebruikers

■ Gezinssamenstelling

- **62,9%** woont **alleen**
- 17,2% leeft in een tweepersoonshuishouden
- 7,3% leeft in een huishouden van 4 of meer personen

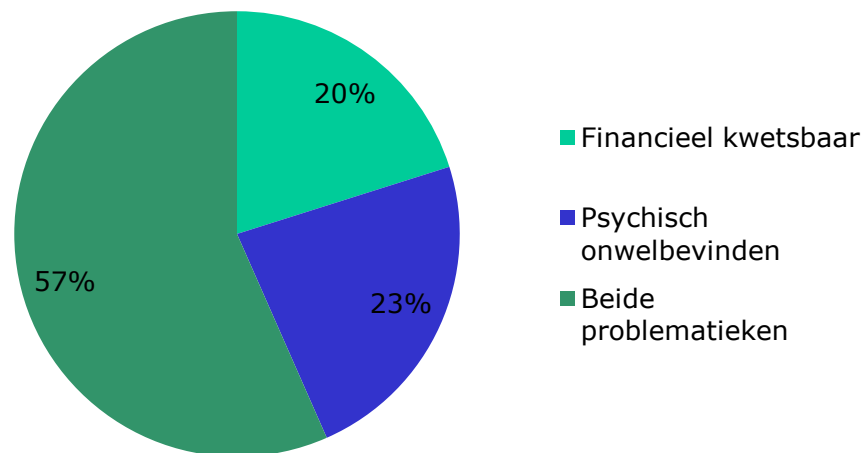
■ Tewerkstelling

- **69,4%** heeft **geen betaalde job** op het moment van bevraging
- 2,5% heeft nog nooit een betaalde job gehad

Profiel CAW-gebruikers

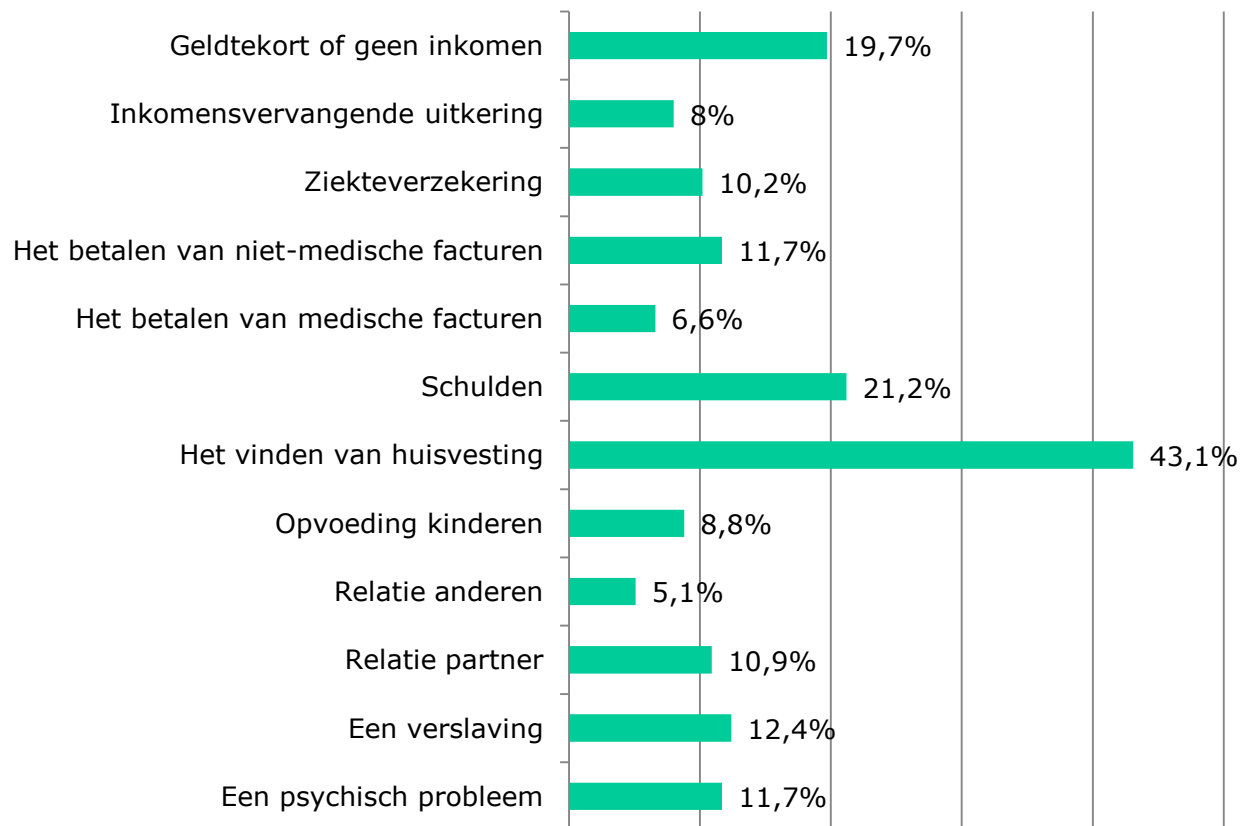
- Relatie financiële kwetsbaarheid en psychisch onwelbevinden
 - 32 financieel kwetsbaar
 - 37 psychisch onwelbevinden
 - 90 financieel kwetsbaar EN psychisch onwelbevinden

Overlap: 57%

Profiel CAW-gebruikers

■ Aanmeldingsklacht

Profiel ICAW-gebruikers

■ Geslacht

- 63 mannen (50,8%) en 61 vrouwen (49,2%)

■ Burgerlijke staat

- **43,9% ongehuwd**
- 25,2% gehuwd of wettelijk samenwonend
- 4,1% weduwe(naar)
- **26,8% gescheiden**

Profiel ICAW-gebruikers

■ Gezinssamenstelling

- **48,0%** woont **alleen**
- 18,7% leeft in een tweepersoonshuishouden
- 16,3% leeft in een huishouden van 4 of meer personen

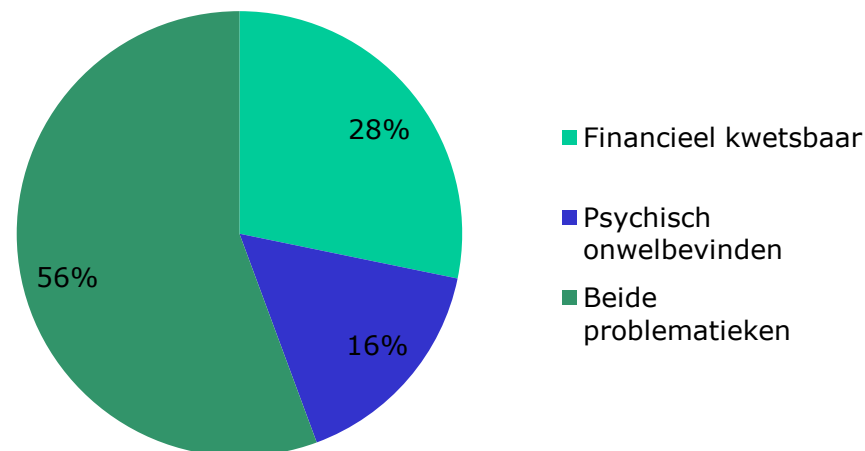
■ Tewerkstelling

- **73,8%** heeft **geen betaalde job** op het moment van bevraging
- 8,8% heeft nog nooit een betaalde job gehad

Profiel ICAW-gebruikers

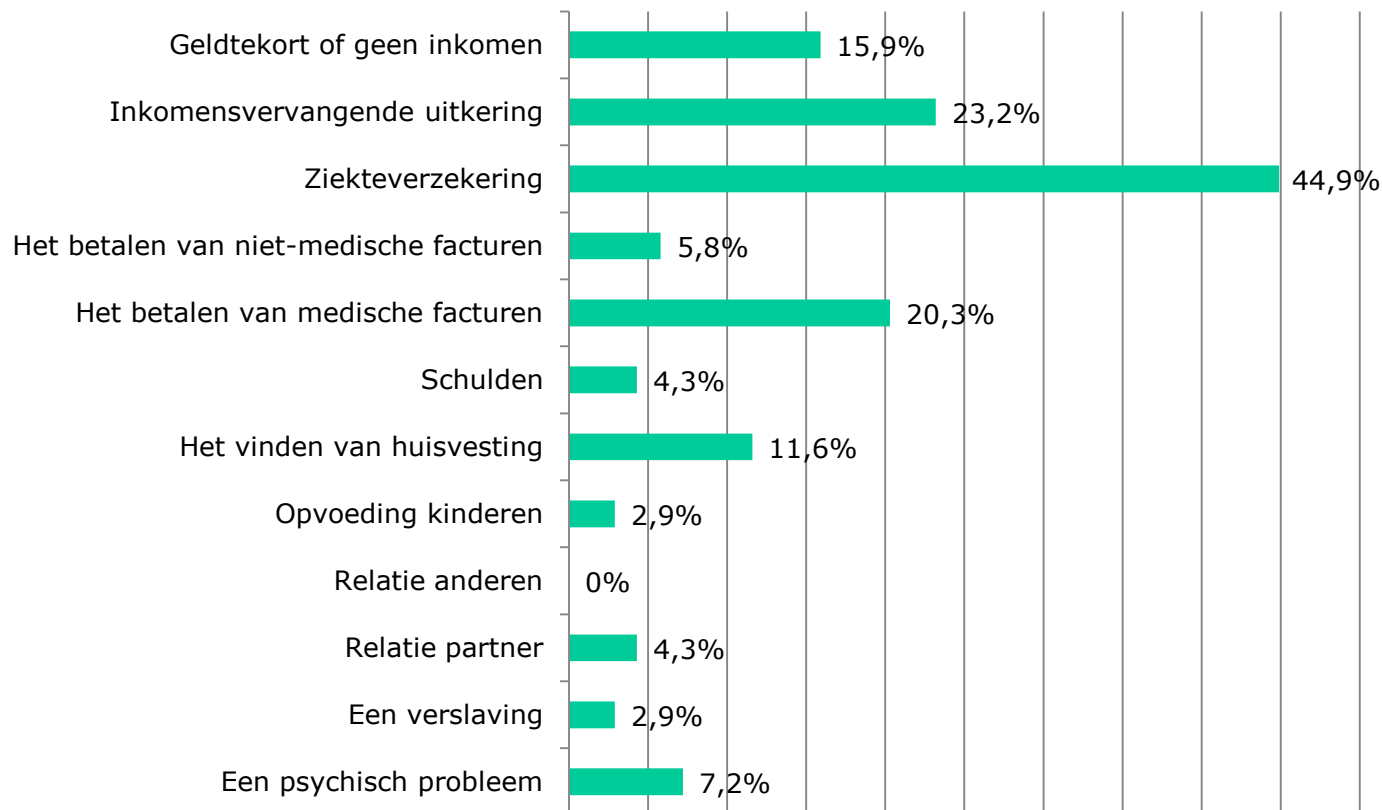
- Relatie financiële kwetsbaarheid en psychisch onwelbevinden
 - 35 financieel kwetsbaar
 - 20 psychisch onwelbevinden
 - 69 financieel kwetsbaar EN psychisch onwelbevinden

Overlap: 56%

ICAW-gebruikers

■ Aanmeldingsklacht

Overzichtstabel

	OCMW	CAW	ICAW
Geslacht			
Mannen	43,2%	59,0%	50,8%
Vrouwen	56,8%	41,0%	49,2%
Burgerlijke staat			
Ongehuwd	40,7%	50,0%	43,9%
Gehuwd/wettelijk samenwonend	21,2%	11,4%	25,2%
Weduwe(naar)	2,3%	2,5%	4,1%
Gescheiden	35,8%	36,1%	26,8%

Overzichtstabel

	OCMW	CAW	ICAW
Gezinssamenstelling			
Woont alleen	46,5%	62,9%	48,0%
Tweepersoons- huishouden	23,0%	17,2%	18,7%
Huishouden van 4 of meer personen	16,3%	7,3%	16,3%
Tewerkstelling			
Zonder betaalde job	73,0%	69,4%	73,8%
Nooit een betaalde job gehad	9,4%	2,5%	8,8%

Conclusie

Conclusie

- Welzijnszorggebruikers zijn relatief vaak
 - Alleenstaand
 - Ongehuwd of gescheiden
 - Werkloos
- Welzijnszorggebruikers worden vaker geconfronteerd met zowel financiële kwetsbaarheid als psychisch onwelbevinden
 - Huidige gebruikers: 56,2% overlap
 - Huidige niet-gebruikers: 42,8% overlap

Conclusie

- Aard van de aanmeldingsklacht verschilt naargelang de specifieke welzijnsvoorziening waarop beroep gedaan wordt

